

Organisationsbidragens användning och effekter 2018

Återrapportering av tre statsbidrag till ideella organisationer

Organisationsbidragens användning och effekter 2018

Återrapportering av tre statsbidrag till ideella organisationer

Förord

Ett av kärnuppdragen för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) är att fördela statsbidrag till ideella organisationer och stiftelser. I *Organisationsbidragens användning och effekter 2018* ger myndigheten en bild av hur tre av våra organisationsbidrag har använts. Vi gör också, i den mån det är möjligt, bedömningar av vilka effekter respektive bidrag har gett i förhållande till sitt syfte.

Bidragen som inkluderas i den här rapporten går till barn- och ungdomsorganisationer, hbtq-organisationer och organisationer bildade på etnisk grund (så kallade etniska organisationer). Totalt redovisades över 240 miljoner kronor inom de tre projektstödformerna under 2017. Sammantaget bedöms både användningen och de effekter som organisationerna har rapporterat in till myndigheten ligga i linje med bidragens syften.

Myndighetens förhoppning är att rapporten ska fungera som ett underlag till regeringen inför beslut om hur bidragen ska regleras och följas upp. Vi ser också att rapporten kan vara av intresse för och inspirera även andra. *Organisationsbidragens användning och effekter 2018* är därför utformad så att alla ska kunna bilda sig en uppfattning om och inspireras av vad de olika statliga stöden används för och bidrar till.

Rapporten är framtagen av Sara de Haas på avdelningen för stöd och samverkan. Kollegorna Daniel Sjöman, Nada Bucar med flera har bistått med underlag.

Lena Nyberg, generaldirektör
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	7
Uppdraget.....	8
Tidigare rapporteringar.....	8
Rapportens upplägg	9
Underlag till rapporten.....	10
Materialets tillförlitlighet	11
Barn- och ungdomsorganisationer	12
Så användes bidraget.....	12
Bidragets betydelse och effekter	14
Etniska organisationer	17
Så användes bidraget.....	17
Bidragets betydelse och effekter	20
Hbtq-organisationer.....	21
Så användes bidraget.....	21
Bidragets betydelse och effekter	23
MUCF:s samlade bedömning.....	24
Myndighetens förslag	26
Referenser	31
Bilaga: Organisationsbidrag 2016.....	32
Barn- och ungdomsorganisationer.....	32
Etniska organisationer	36
Hbtq-organisationer	38

Sammanfattning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) lämnar årligen en redogörelse för hur flera av de bidrag som myndigheten fördelar har använts och vad medlen har gett för effekter. Återrapporteringen styrs av bidragens förordningar. I den här rapporten redovisar vi tre organisationsbidrag som fördelas till barn- och ungdomsorganisationer, hbtq-organisationer och organisationer bildade på etnisk grund (så kallade etniska organisationer).

I rapporten ger vi en bild av vilka typer av organisationer som tog del av stöden, medlemmarnas könsfördelning, vad statsbidragen bekostade samt var i landet verksamheten bedrevs. Vi återger också svaren på de fritextfrågor som varje organisation fått om bidragets betydelse och effekter. Beskrivningarna är alltså baserade på organisationernas egna uppgifter. Grunddata har hämtats från myndighetens elektroniska ansökningssystem. I år handlar det om bidrag som fördelades av myndigheten bidragsåret 2016.

Myndigheten gör bedömningen att de resultat och effekter som projektägarna har rapporterat in ligger väl i linje med bidragens syften. Vi bedömer också att organisationsbidragen är av stor vikt för mottagarorganisationernas existens och verksamhet.

MUCF önskar kunna fördjupa kunskapen om, och därigenom förbättra återrapporteringen av, bidragens användning och effekter. I slutet av rapporten lämnar vi ett antal förslag till regeringen, bland annat sådana som syftar till att möjliggöra just detta. Vi föreslår till exempel att regeringen ökar tidsintervallet för rapporteringen av projektbidragens användning och effekter – som i stor utsträckning är kvantitativ – från varje till vart tredje år, samt att MUCF uppdras att genomföra fördjupade och tematiska analyser av organisationsbidragens effekter de år myndigheten inte återrapporterar alla tre organisationsbidrag.

Inledning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) är en statlig myndighet som tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. En av våra kärnuppgifter är att fördela bidrag till föreningsliv, internationellt samarbete, kommuner och forskning.

Den här rapporten behandlar hur våra nationella projektbidrag har använts och vad de har fått för effekter. Rapporten är avgränsad till att handla om de statliga och förordningsstyrda organisationsbidrag som myndigheten fördelar till riksorganisationer. Figur 1 illustrerar inom vilken kategori de bidrag som vi skriver om i den här rapporten faller.

Figur 1. De olika kategorier som MUCF fördelar bidrag till.

Åtterrapporteringen sker på uppdrag av regeringen. Vår förhoppning är att rapporten ska fungera som ett bra underlag för beslut om och utformning av de aktuella bidragssystemen. Vi vill även inspirera andra läsare genom att berätta om projekt vi har beviljat medel, och om vilka resultat de har lett till.

Uppdraget

I sex av de förordningar som styr Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors bidragsgivning till ideella organisationer och stiftelser står att myndigheten årligen ska lämna en sammanfattande redogörelse som handlar om vad bidragen har använts till, och om möjligt göra en bedömning av statsbidragens effekter i förhållandet till syftet med bidragen. Förordningarna reglerar totalt sju statsbidrag. Därutöver har myndigheten, enligt vårt regleringsbrev, i uppdrag att rapportera användningen och effekterna av ytterligare ett statsbidrag.

Myndigheten har delat upp återrapporteringen de totalt åtta bidragen i fyra rapporter. Förutom den rapport du läser nu består rapporteringen av en rapport om verksamhetsbidraget till antidiskrimineringsverksamheter, en om den tidsbegränsade satsningen på lokala resurscenter för demokratisk delaktighet och en om de tre projektbidrag som går till projekt som motverkar eller förebygger rasism, värnar demokratin mot våldsbejakande extremism respektive stödjer barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2018a–c).

Den här rapporten rör alltså de organisationsbidrag som MUCF fördelar. Medlen går till barn- och ungdomsorganisationer, hbtq-organisationer och organisationer bildade på etnisk grund (så kallade etniska organisationer). Följande förordningar styr de aktuella bidragen:

- Förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer
- Förordning (2008:349) om statsbidrag till organisationer för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck
- Förordning (2008:63) om statsbidrag till organisationer bildade på etnisk grund.

Enligt uppdragsformuleringen har myndigheten alltså två uppgifter: dels ska vi redovisa vad bidragen har använts till, dels ska vi – om möjligt – göra en bedömning av statsbidragens effekter i förhållande till syftet med bidragen. Den senare uppgiften är svårare eftersom vi då, för att kunna uttala oss om effekter, egentligen måste arbeta med före- och eftermätningar. Vi har inte resurser till egna fördjupningsstudier, utan redogör i stället för de effekter som projektägarna uppskattar att projekten har lett till.

Tidigare rapporteringar

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har återrapporterat användningen och effekterna av de bidrag vi fördelar sedan 2009. I den första rapporten, *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer* (Ungdomsstyrelsen 2009), utredde myndigheten vilka förutsättningar som fanns och vilka tillvägagångssätt för återkommande uppföljningar och rapporteringar av bidragsgivningen som var möjliga. Bland annat genomfördes fokusgrupper med representanter från olika föreningar och organisationer som hade beviljats bidrag inom de aktuella bidragsformerna.

I den första rapporten ingick också en kunskapsöversikt om vilka metoder som finns för att mäta resultat och effekter av statliga bidrag (Amnå, Danielsson & Zetterberg 2009). I den pekade tre statsvetare på möjligheten att uppskatta resultat och effekter av bidrag på olika nivåer: individ, organisation, stat och samhälle. Med utgångspunkt i forskarnas

analyser valde myndigheten att beskriva effekterna som *interna* eller *externa* (Ungdomsstyrelsen 2009).

Statsvetarna konstaterar att utvärderingar om effekter förutsätter att det finns preciserade och mätbara mål, vilket saknas för statsbidragen. Det är dock något lättare att beskriva effekterna av projektbidrag än av organisationsbidrag, eftersom de organisationer som driver projekt har tydligare krav på sig att arbeta målorienterat. I förordningarna som styr projektbidragen formuleras generellt sett mer konkreta syften som staten vill att bidragen ska uppfylla och mål som de vill att projekten ska uppnå.

Rapportens upplägg

I nästa kapitel redogör vi för det underlag som ligger till grund för den här rapporten och för våra bedömningar av bidragens användning och effekter. Därefter presenterar vi hur respektive organisationsbidrag har använts samt vilka resultat och effekter verksamheten har gett. I rapportens sista kapitel analyserar myndigheten de resultat som har presenterats, redogör för våra bedömningar och presenterar våra förslag gällande framtida återrapportering och bidragens utformning.

Underlag till rapporten

I årets rapport, som är skriven våren 2018, redovisar vi hur organisationsbidragen användes och vad de gav för effekter 2016. Eftersläpningen beror på att redovisningarna av bidragsåret 2016 är de senaste vi fått in när rapporten skrevs. Uppgifterna lämnades av organisationerna via myndighetens digitala ansöknings- och redovisningssystem hösten 2017. Figur 2 illustrerar cykeln för organisationsbidragen.

Figur 2. Organisationsbidragscykeln.

Vid redovisningen svarade organisationerna på frågan om hur de använde bidraget 2016 genom att uppskatta hur stor del som använts till:

- administration
- direktbidrag till medlemsföreningar
- personal
- verksamhet
- övrigt.

De fasta svarsalternativen gör det möjligt för oss att systematisera vår uppföljning. Ordinarie verksamhet avser till exempel kostnader för styrelsemöten och medlemsaktiviteter, medan administration avser till exempel lokaler, hyror och inventarier. Vi använder oss av genomsnittliga procentsatser för respektive organisationsbidrag när vi redovisar vad pengarna har använts till. Samma logik gäller för könsfördelningen bland organisationernas medlemmar och styrelser.

För att exemplifiera vad bidragen har använts till och gett för effekter har vi analyserat organisationernas fritextsvar. Förutom att fråga om bidragens effekter har vi också bett organisationerna resonera kring vilken betydelse bidraget har för deras existens och möjlighet att bedriva verksamhet. Detta gör vi eftersom förordningarna som reglerar organisationsbidragen i hög grad utgår från att det finns ett egenvärde i att organisationerna som får stödet existerar och organiserar medlemmar (prop. 2009/10:55, s. 146).

Materialets tillförlitlighet

Vi vill understryka att vår redogörelse enbart bygger på rapporteringar och uppskattningar från organisationerna själva. Organisationernas subjektivitet bör problematiseras, framför allt när det gäller svaren på frågor som handlar om vilka resultat och effekter bidraget har gett.

Amnå, Danielsson och Zetterberg (2009) menar att vi kan anta att organisationerna har goda möjligheter att själva bedöma bidragets påverkan på organisationsnivå, det vi har valt att kalla *interna* effekter. Det är just organisationsföreträdare – men även medlemmar – som är viktiga källor för att utvärdera dessa. För att vi ska kunna bedöma bidragens *externa* effekter, alltså till exempel vad bidragen har lett till på samhällsnivå, behövs det dock fler informationskällor och ett flertal aktörers perspektiv för att kunna göra en god bedömning.

Givet att vår redogörelse enbart är baserad på information från organisationerna själva finns det alltså anledning att tro att materialet ger oss en bättre möjlighet att bedöma interna än externa effekter. Med det sagt väljer vi ändå att redogöra för och exemplifiera vilka externa effekter organisationerna beskriver att de har bidragit till.

Barn- och ungdomsorganisationer

Bidraget syftar till att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället (SFS 2011:65, 3 §). Det kan sökas av riksorganisationer som har varit verksamma under minst två år före ansökan om bidrag. Den sökande behöver vara en barn- och ungdomsorganisation med minst 1 000 bidragsgrundande medlemmar. Undantag gäller för barn- och ungdomsorganisationer som företräder nationella minoriteter i Sverige eller personer med funktionsnedsättning.

MUCF fördelar ungefär 212 miljoner kronor årligen inom denna stödform. Totalt beviljades 111 organisationer bidrag år 2016, varav 10 företräder personer med funktionsnedsättning och 4 en nationell minoritet. Alla organisationer som beviljades bidraget 2016 och vars redovisningar ligger till grund för den här rapporten finns listade i rapportens bilaga, tabell 6.

Så användes bidraget

Under den här rubriken beskriver vi bland annat vilka typer av barn- och ungdomsorganisationer som tog del av bidraget, vad det bekostade, vilka som tog del av det (medlemmarnas könsfördelning) och var i landet organisationerna fanns representerade.

Organisationstyper

För att visa vilka typer av organisationer och således verksamheter som erhåller medlen har vi delat upp beviljade organisationer utifrån huvudsaklig organisationstyp. Flera organisationer platsar inom fler än en av kategorierna, varför en uppdelning inte är helt lätt. En förteckning över vilka organisationer som har klassats under vilka organisationstyper finner du i rapportens bilaga, tabell 7. Tabell 1 nedan visar hur många som klassades inom respektive kategori.

Tabell 1. Beviljade barn- och ungdomsorganisationer 2016 fördelade på huvudsaklig organisationstyp, antal

Organisationstyp	Antal
Elev- och studentorganisationer	9
Etniska organisationer	8
Folkbildnings- eller utbildningsorganisationer	1
Friluftsorganisationer	4
Frivilliga försvarsorganisationer	1
Hbtq-organisationer	1
Hobbyorganisationer	7
Kulturorganisationer	7
Miljöorganisationer	1
Nationella minoritetsorganisationer	4
Nykterhetsorganisationer eller liknande	7
Organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning	10
Partipolitiska ungdomsförbund	10
Religiösa organisationer	18
Solidaritetsorganisationer	6
Övriga organisationer	17
Summa	111

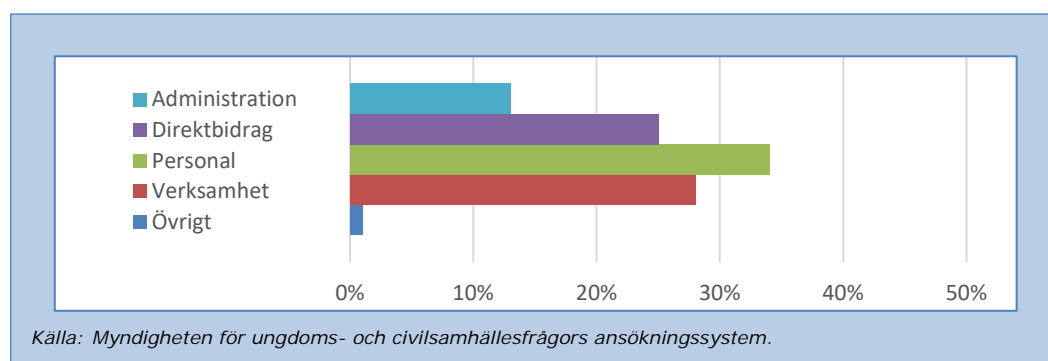
Kommentar: Tabellen bygger på Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors egen kategorisering.

Flest organisationer klassas som religiösa organisationer. Därefter kommer kategorin ”övriga”. På en delad tredjeplats kommer organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, samt nykterhetsorganisationer eller liknande.

Budget

Statsbidraget till barn- och ungdomsorganisationer är ett av statens äldsta stöd till civilsamhället. Det har funnits i olika former och styrts av olika förordningar sedan 1960-talet. MUCF har fördelat bidraget sedan myndigheten bildades 1994 (då hette myndigheten Ungdomsstyrelsen). Sedan 2011 fördelar MUCF årligen ett anslag om 212 miljoner kronor. Under perioden 2011–2016 ökade antalet beviljade organisationer från 97 till 111. Det genomsnittliga bidragsbeloppet har därmed minskat under nämnda period.

Bidragsåret 2016 erhöll barn- och ungdomsorganisationerna medianvärdet 1,4 miljoner kronor i statsbidrag. Summan varierade stort mellan 0,5 och 17,1 miljoner kronor. Respektive organisations bidragsbelopp redovisas i rapportens bilaga, tabell 5. Hur organisationerna sedan använde medlen illustreras av figur 3, som visar genomsnittlig fördelning mellan olika budgetposter.

Figur 3. Bidraget till barn- och ungdomsorganisationers fördelning mellan olika budgetposter, andel i procent.

Störst andel av bidragsmedlen, över 30 procent, användes till att bekosta löner och arvoden till organisationernas anställda och förtroendevalda. Därefter kommer utgifter för verksamhet, såsom möten, läger, utbildningar och andra medlemsaktiviteter. Direktbidrag till medlemsföreningar utgör också en betydande del av bidragets användning, runt 25 procent gick till detta. Dessa medel gav alltså riksorganisationerna sina lokala medlemsföreningar att förvalta själva.

Könsfördelning

Fördelningen mellan tjejer och killar i medlemsbasen och i organisationernas styrelser är relativt jämn totalt sett (se tabell 2).

Tabell 2. Könsfördelningen bland barn- och ungdomsorganisationernas medlemmar och i deras styrelser 2014–2016, andel i procent

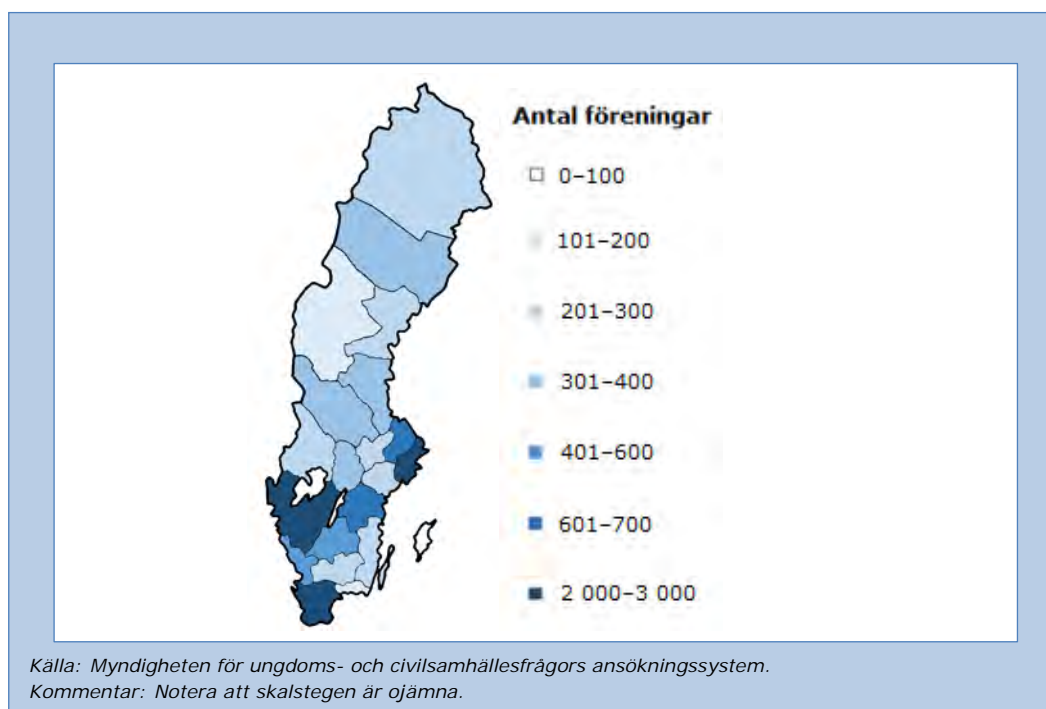
År	Tjejer	Killar	Andra
Medlemmar			
2014	49	46	5
2015	45	55	0
2016	50	43	7
Genomsnitt	48	48	4
Styrelser			
2014	53	46	1
2015	55	44	1
2016	56	43	1
Genomsnitt	55	44	1

*Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem.
Kommentar: Sju organisationer angav att uppgifter om kön saknas, deras medlemmar utgör 2 procent av det totala antalet medlemmar.*

Könsfördelningen totalt ligger inom spannet 40–60 procent. MUCF har dock tidigare undersökt hur könsfördelningen varierar mellan de olika organisationstyperna. Enligt de siffror som organisationerna lämnade 2016 gällande antalet medlemmar 2015 hade till exempel hobbyorganisationernas medlemmar en könsfördelning med 78 procent killar och 22 procent tjejer. Solidaritetsorganisationerna å andra sidan samlade 67 procent tjejer, 32 procent killar och 2 procent av annan könsidentitet.

Geografisk spridning

I vardera av storstads länen Stockholm, Västra Götaland och Skåne finns över 2 000 medlemsföreningar. Minst antal föreningar, runt 100, hittar vi i Blekinge, Gotlands och Jämtlands län.

Figur 4. Län där barn- och ungdomsorganisationerna hade medlemsföreningar 2016.

Bidragets betydelse och effekter

Organisationsbidraget till barn- och ungdomsorganisationer utgjorde i genomsnitt 57 procent av organisationernas totala intäkter under 2016.¹ En majoritet av organisationerna nämner att bidraget har en avgörande betydelse för att de självständigt och långsiktigt ska kunna bedriva sin verksamhet i den omfattning de önskar. Många av dem framhåller att bidraget är viktigt både för att utveckla förbundet på nationell och regional nivå och för att medlemsföreningarna ska kunna bedriva sin lokala verksamhet.

De flesta organisationer lyfter fram att bidraget hjälper till att täcka kostnader för bland annat administration, kanslipersonal, lokalhyra, ledar- och medlemsutbildningar, årsmöten och nätverksträffar, vilket i sin tur underlättar arbetet med att stärka den nationella plattformen för samordning, påverkansarbete, kunskapsutbyte och medlemsstöd.

I princip alla organisationer uppger att bidraget har betydelse för att skapa en trygg grund för medlemsföreningarna att genomföra sin lokala verksamhet. Medlemsföreningarna kan med hjälp av bidraget erbjuda utbildningar, utbyte och aktiviteter för sina medlemmar och även göra verksamheten tillgänglig för fler barn och ungdomar genom låga medlemsavgifter och ett större aktivitetsutbud. Vidare nämner ett flertal organisationer att bidragets utformning skapar utrymme och frihet för medlemmarna att förverkliga sina projektidéer och lyfta frågor som är viktiga för dem.

Barn- och ungdomsorganisationernas fritextsvar vad gäller bidragets effekter uppgår till totalt 20 000 ord, vilket motsvarar ungefär 40 A4-sidor text. Med andra ord är det många som har mycket att berätta.

I stort sett alla organisationer beskriver att bidraget, genom organisationernas verksamhet, har gett effekter på individnivå. Det handlar till exempel om att barn och ungdomar, genom att delta, får ett stärkt självförtroende. Detta tack vare att organisationerna erbjuder trygga mötesplatser och en gemenskap, samt ger medlemmarna möjlighet att växa i olika förtroendeuppdrag och andra roller. Det handlar också om att verksamhetsdeltagarna får förbättrade kunskaper om de sakfrågor som organisationen engagerar sig i – men även om föreningsliv i stort liksom erfarenheter av till exempel påverkansarbete och plattformar för att göra sina röster hörda. Många beskriver dessutom att deltagarna utvecklar sin empatiska förmåga och förmågan att samarbeta med andra. Vissa betonar att de arbetar medvetet med eller för att nå barn och ungdomar i socioekonomiskt utsatta områden i storstäder och på landsbygden, eller vissa grupper såsom romer eller nyanlända flickor som begränsas av sin familj.

De effekter bidraget genom organisationernas verksamheter ger på individnivå uppskattas av flera också påverka samhällsutvecklingen och vara av vikt för demokratin på lång sikt. Exempel på andra externa effekter ges till exempel av *Fältbiologerna*, som skriver att de vunnit konkreta, samhälleliga miljösegrar genom sitt påverkansarbete. Slutligen nämner också flera organisationer interna effekter som bidraget haft på deras organisation och verksamhet. Exempelvis uppger de att de, tack vare bidraget, nu bedriver verksamheten mer professionellt och strategiskt.

¹ Bygger på 104 organisationers svar.

Ett exempel:***Förbundet unga forskare***

Förbundet unga forskare beskriver hur deras verksamhet har gett flera olika typer av effekter. Som en intern effekt nämner de bland annat att de har sänkt trösklarna för deltagande i organisationens aktiviteter. Detta har de gjort genom en digital anmälningsplattform där personer kan anmäla sig och tävla via oavsett var de bor, samt genom satsningar för fler lokalföreningar.

De externa effekter organisationen redogör för är i första hand att individer, förutom att erhålla praktiska kunskaper om föreningsliv och organisering, har kunnat utvecklas inom sitt naturvetenskapliga intresse. Organisationen ger till exempel sina medlemmar möjligheten att delta i olika forskningsläger och tävlingar runt om i världen, och skriver att de genom de reseberättelser de fått in vet att resorna har en stor påverkan på de individer som åker och deltar.

Organisationen menar att deras arbete också kommer att ha samhällseffekt på sikt, inte minst för att forskning och ämneskunskaper inom naturvetenskap och teknik kommer att vara avgörande för att kunna lösa de stora framtidsutmaningar som världen står inför. De bedömer att de fyller en viktig funktion för återväxt och kompetensförsörjning inom naturvetenskap, teknik och matematik i Sverige. Slutsatsen drar de bland annat utifrån utvärderingen av en satsning de bedrev under 2016, vilken engagerade 500 gymnasieelever. Bland deltagarna var det ungefär en tredjedel som uppgav att deras intresse för naturvetenskap och teknik hade ökat. Bland tjejerna som deltog var siffran ännu högre – 62 procent. En fjärdedel av eleverna uppgav att de, efter att ha deltagit, fått en känsla av att de kan göra skillnad i samhället. Även här var siffran högre bland de kvinnliga deltagarna.

Etniska organisationer

Bidraget syftar till att stärka de egna initiativen hos organisationer bildade på etnisk grund och verksamheter som rör kultur, språk, identitet och delaktighet i samhället (SFS 2008:63, 1 §). Bidraget fördelas till ideella organisationer med minst 1 000 betalande medlemmar anslutna till lokalföreningar eller avdelningar, varav minst 51 procent ska ha utländsk bakgrund. Organisationernas verksamhet måste också stämma överens med bidragets syfte.

Syftet med bidraget till etniska organisationer skiljer sig från de andra organisationsbidragen genom att det inte explicit anger någon förväntad effekt på samhälls- eller individnivå för målgruppens ställning. Detta faktum har MUCF påpekat sedan myndigheten först skrev om bidragets användning och effekter (Ungdomsstyrelsen 2009, s. 9). Det är i stället en viss typ av verksamhet som betonas, även om begreppet *delaktighet* antyder att insatserna bör leda till ökad delaktighet i samhället för målgrupper och medlemmar.

MUCF fördelar ungefär 18,9 miljoner kronor årligen inom stödformen. Alla organisationer som beviljades bidraget 2016 och vars redovisningar ligger till grund för den här rapporten finns listade i rapportens bilaga, tabell 8.

Så användes bidraget

Under den här rubriken beskriver vi bland annat vilka typer av etniska organisationer som tog del av bidraget, vad det bekostade, vilka som tog del av det (medlemmarnas könsfördelning) och var i landet organisationerna fanns representerade.

Organisationstyper

Flest organisationer har medlemmar med anknytning till ett europeiskt land. Inom denna grupp organisationer har fler än hälften anknytning till områden på Balkanhalvön. Av de organisationer som kategoriseras under Asien är det många som har anknytning till Mellanöstern, liksom en organisation som kategoriseras under Afrika.

Tabell 3. Beviljade etniska organisationer 2016 fördelade på huvudsakligt anknytningsområde, antal

Anknytningsområde	Antal
Afrika	11
Asien	13
Europa	24
Sydamerika	1
Utspritt globalt	5
Summa	54

Kommentar: Tabellen bygger på Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors egen kategorisering.

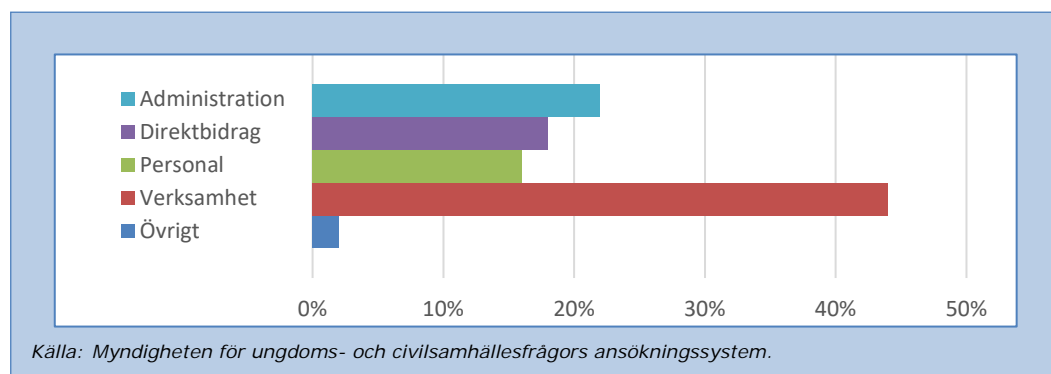
Myndigheten har tidigare konstaterat att många av de etniska organisationerna har en kombinerad roll där de dels fyllde en funktion som röst, dels spelade en roll som serviceproducent eller aktör med tydliga samhällsförändrande mål. I den rapport som skrevs direkt efter att nuvarande förordning trädde i kraft 2009 (Ungdomsstyrelsen 2009, s. 47) beskrev vi en spännvidd bland organisationerna där betoningen på dessa roller varierade. Vi konstaterade att vissa organisationer har som huvudsyfte att främja integration och delaktighet, medan andra har starkare fokus på kulturell och social verksamhet.

I samband med att den nuvarande förordningen trädde i kraft 2009 införde MUCF en ny så kallad fördelningsnyckel, som avgör hur mycket av den totala potten bidragsmedel varje organisation erhåller. Tidigare nämnda spännvidd mellan organisationerna återspeglade sig då i organisationernas synpunkter på hur bidraget bör fördelas. De som betonade sin roll som representanter för en grupp och värderade den kulturella pluralism som de tyckte sig bidra till tenderade att se värdet av ett mycket renodlat organisationsbidrag. De som betonade det integrationsfrämjande arbetet tenderade i stället att lyfta fram betydelsen av att få bidrag och erkänsla för sina specifika insatser.

Budget

MUCF har fördelat statsbidraget till organisationer bildade på etnisk grund sedan 2008. Innan fördelades medlen av dåvarande Integrationsverket. När myndigheten fick uppdraget 2008 fördelade vi två år i rad totalt 19 miljoner kronor. Sedan 2010 har dock det totala anslaget minskat något till 18,9 miljoner kronor årligen. Antalet organisationer som har uppfyllt kraven och tagit del av medlen har varierat mellan 52 och 60 under åren 2008–2016. Det går dock inte att se någon tydlig trend.

Organisationerna beviljades i genomsnitt 315 000 kronor bidragsåret 2016. Det lägsta beloppet var 80 000 kronor (etableringsbidrag) och det högsta ungefär 611 000 kronor. Hur organisationerna använde medlen, i genomsnitt, illustreras av figur 5.

Figur 5. Bidraget till etniska organisationers fördelning mellan olika budgetposter, andel i procent.

Störst andel, över 40 procent, användes alltså till att bekosta utgifter för verksamhet såsom möten, läger, utbildningar och andra medlemsaktiviteter.

Könsfördelning

Fördelningen mellan kvinnor och män i medlemsbasen och organisationernas styrelser är relativt jämn totalt sett (se tabell 4).

Tabell 4. Könsfördelningen bland de etniska organisationernas medlemmar och i deras styrelser 2014–2016, andel i procent

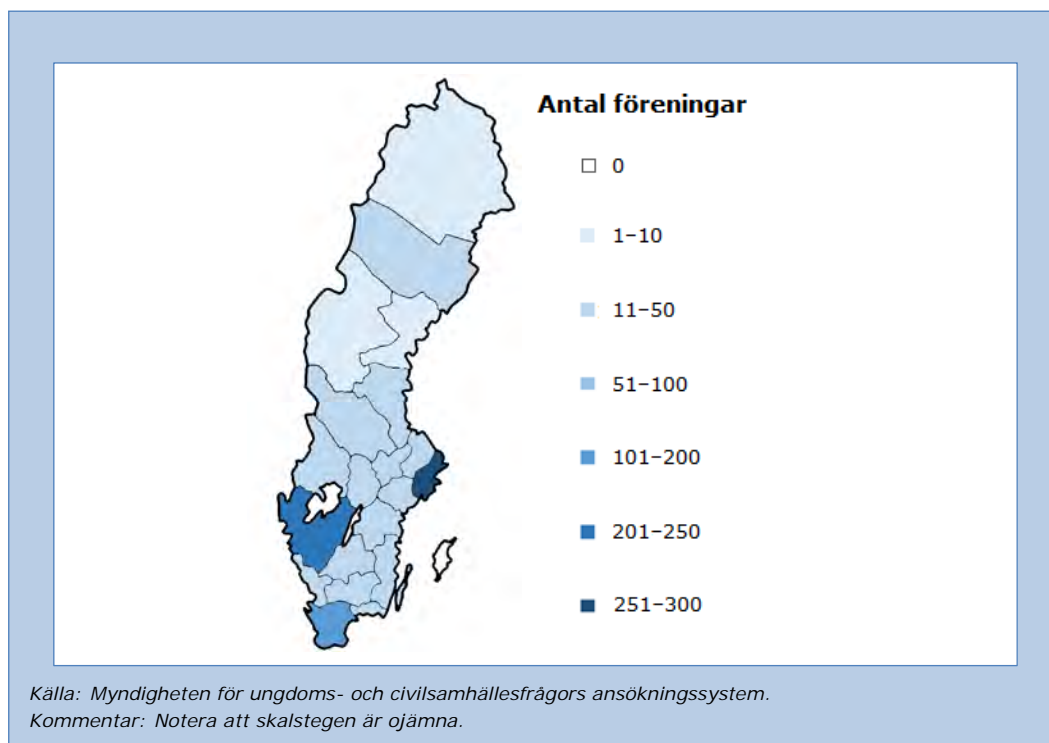
År	Kvinnor	Män	Andra
Medlemmar			
2014	51	48	1
2015	51	49	0
2016	50	50	0
Genomsnitt	51	49	0
Styrelser			
2014	43	57	0
2015	44	56	0
2016	50	50	0
Genomsnitt	46	54	0

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem.

Fördelningen ligger inom spannet 40–60 procent alla tre åren, både vad gäller medlemmar och styrelseledamöter. Dock kan påpekas att åtta av de etniska organisationerna också fick statsbidraget till kvinnoorganisationer, som styrs av en annan förordning (SFS 2005:1089). Dessa är alltså både etniska organisationer och kvinnoorganisationer, inte sällan med 100 procent kvinnliga medlemmar. Resterande etniska organisationer har alltså en viss övervikt manliga medlemmar och styrelseledamöter.

Geografisk spridning

De etniska organisationernas medlemsföreningar återfinns i första hand i storstadslänen Stockholm, Västra Götaland och Skåne. Få fanns representerade i norra Sverige och ingen av organisationerna hade 2016 en medlemsförening baserad i Gotlands län.

Figur 6. Län där de etniska organisationerna hade medlemsföreningar 2016.

Bidragets betydelse och effekter

Organisationsbidraget till etniska organisationer utgjorde i genomsnitt 71 procent av organisationernas totala intäkter under 2016.² En majoritet av organisationerna använder begrepp som ”avgörande” och ”grundläggande” för att beskriva bidragets betydelse för deras verksamhet. Bland annat *Makedoniska riksförbundet* och *Assyriska Riksförbundet* framhåller att de är helt beroende av bidraget för att genomföra det de gör. Organisationerna betonar i regel att bidraget används till grundläggande verksamhet. Ett par organisationer beskriver att bidraget gör det möjligt att utveckla verksamheten och växa.

Några organisationer beskriver vilka interna effekter bidraget har gett. Till exempel har *FAIS-IR:s* arbete lett till att de har kontaktats av föreningar på nya orter som är intresserade av att starta ett samarbete. Även *Somaliska riksförbundet* och *Kurdiska rådet* uppger att de har vuxit som ett resultat av den bidragsfinansierade verksamheten. De förstnämnda ökade i antal medlemmar då aktiviteterna under 2016 lockade nya personer från hemmet till föreningens verksamhet. *Kurdiska rådet* har startat sju nya medlemsföreningar.

Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige beskriver hur påverkansarbetet i förbundet har lett till att det nu pågår en utredning om finlandssvenskarnas situation i Sverige. *Irakiska riksförbundet i Sverige* beskriver att det faktum att de deltar på olika möten och att organisationen är en remissinstans gällande lag- och förordningsförslag har en stor bäring på den irakiska gruppen i Sverige. De två senast nämnda resultaten är exempel på bidragets externa effekter.

² Bygger på 57 organisationers svar.

Hbtq-organisationer

Bidraget syftar till att stödja hbtq-organisationers egna initiativ och verksamheter med ändamål att stärka ställningen i samhället för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck. Bidraget fördelas till ideella organisationer som företräder hbtq-personer och har antingen minst 500 betalande medlemmar, eller betalande medlemmar och organiserad verksamhet i minst fyra lokalföreningar eller avdelningar. (SFS 2008:349)

MUCF fördelade mellan 7,3 och 9,3 miljoner kronor årligen inom stödformen 2014–2016. För år 2016 höjde regeringen anslaget med 2 miljoner kronor. Alla organisationer som beviljades bidraget 2016 och vars redovisningar ligger till grund för den här rapporten finns listade i rapportens bilaga, tabell 9.

Så användes bidraget

Under den här rubriken beskriver vi bland annat vilka typer av hbtq-organisationer som tog del av bidraget, vad det bekostade och var i landet organisationerna fanns representerade.

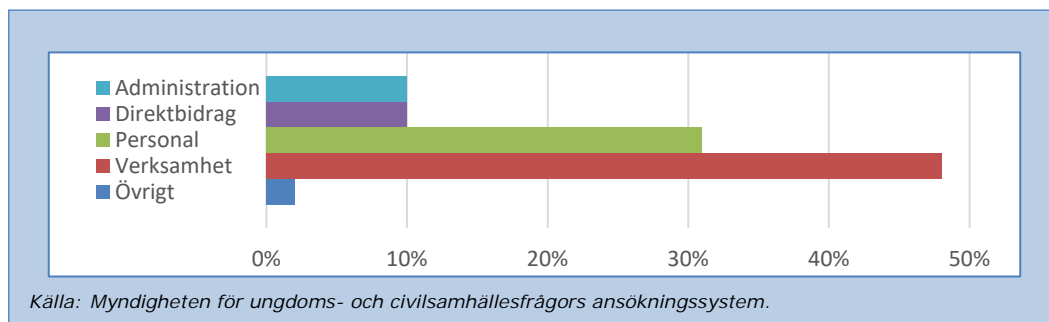
Organisationstyper

Tre av de sju hbtq-organisationer som beviljades bidrag 2016 har partipolitisk anknytning till Socialdemokraterna, Liberalerna och Moderaterna. En organisation representerar hbtq-personer inom svenska kyrkor, en representerar transpersoner och en representerar hbtq-studenter. Den sjunde organisationen, *Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL)*, är den organisation som erhåller högst belopp och som också har erhållit bidrag under längst tid.

Budget

MUCF har fördelat statsbidraget till hbtq-organisationer sedan 2008. När myndigheten fick uppdraget 2008 fördelade vi två år i rad totalt 6,3 miljoner kronor. År 2014 ökade anslaget med 1 miljon kronor och två år senare, 2016, ökade det med ytterligare 2 miljoner kronor. Antalet organisationer som har uppfyllt kraven och tagit del av medlen ökade från 1 till 7 under samma period, 2008–2016.

Hbtq-organisationerna beviljades i genomsnitt 1 328 000 kronor bidragsåret 2016. Spannet mellan det lägsta respektive högsta beviljade beloppet låg mellan 446 000 och 5 362 000 kronor. Hur organisationerna använde medlen, i genomsnitt, illustreras av figur 7.

Figur 7. Bidraget till hbtq-organisationers fördelning mellan olika budgetposter, andel i procent.

Störst andel, nästan 50 procent, användes alltså till att bekosta utgifter för verksamhet såsom möten, läger, utbildningar och andra medlemsaktiviteter.

Könsfördelning

Vi ställer frågan om könsfördelningen bland medlemmarna också till hbtq-organisationerna, precis som vi gör till de etniska och barn- och ungdomsorganisationerna. De siffror organisationerna rapporterar säger dock inte så mycket då endast tre av nio organisationer uppgav kön för alla eller en majoritet av sina medlemmar. Gränsdragningen mellan olika kön är inte alltid relevant och könstillhörighet kan vara en uppgift som dessa organisationer ogärna för register över. Frågan kan vara svår att ställa till medlemmarna ur ett hbtq-perspektiv. Tabell 5 visar därför endast könsfördelningen inom organisationernas styrelser.

Tabell 5. Könsfördelningen i hbtq-organisationernas styrelser 2014–2016, andel i procent

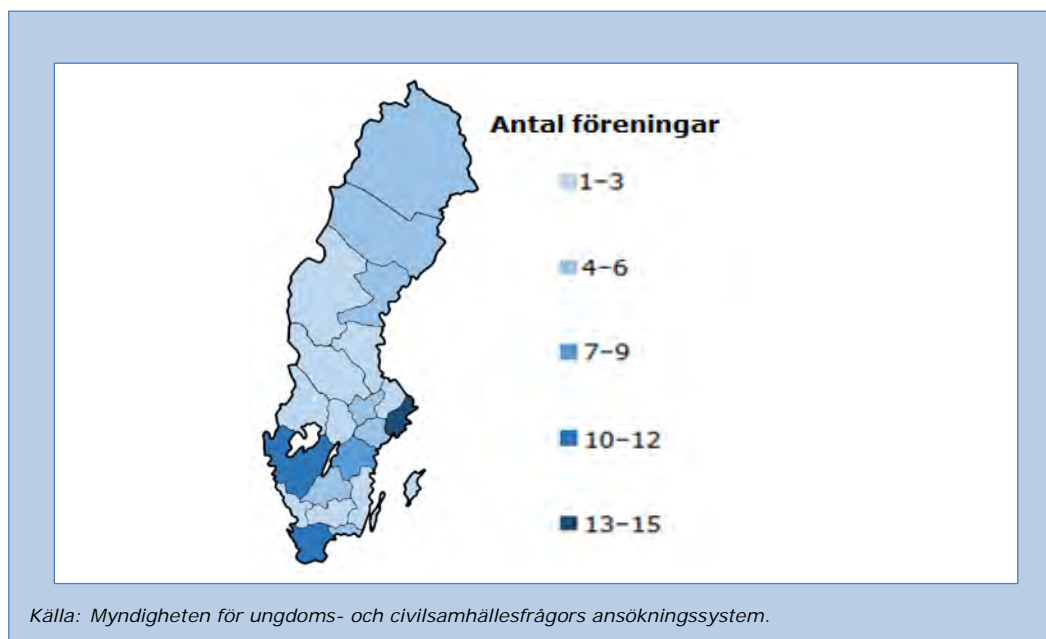
År	Kvinnor	Män	Andra
2014	37	41	22
2015	37	44	18
2016	52	42	6
Genomsnitt	42	42	15

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem.

Fördelningen mellan kvinnor och män ligger inom spannet 40–60 procent alla tre åren, och en relativt stor andel är av en annan könsidentitet – det vill säga definierar sig varken som kvinna eller man.

Geografisk spridning

Hbtq-organisationernas medlemsföreningar finns utspridda i hela landet. Flest återfinns i storstadslänen Stockholm, Västra Götaland och Skåne (se figur 8).

Figur 8. Län där hbtq-organisationerna hade medlemsföreningar 2016.

Bidragets betydelse och effekter

Organisationsbidraget till hbtq-organisationer utgjorde i genomsnitt 60 procent av organisationernas totala intäkter under 2016.³ Tre av sju organisationer använder begreppet ”avgörande” i sina svar på frågan om bidragets betydelse. *RFSL* framhåller att bidraget möjliggör i princip all verksamhet som inte finansieras genom projektmedel, och flera andra ger exempel på grundläggande verksamhet som finansieras via bidraget: lokalhyra, arvode till styrelsemedlemmar, finansiellt och praktiskt stöd till lokalföreningar, stöd till målgruppen, utbildningar med mera. Ett par organisationer beskriver hur bidraget möjliggör påverkansarbete i till exempel kristna samfund (*EKHO*) och på lärosäten (*Sveriges förenade HBTQIA+ studenter*).

Några organisationer ger exempel på interna effekter som bidraget har gett. *Sveriges förenade HBTQIA+ studenter* har stärkt sitt samarbete med medlemsföreningar och andra hbtq-organisationer, och *Öppna moderater* har kunnat starta ett till distrikt i Örebro samt ökat sitt medlemsantal med 27 procent under 2016.

EKHO beskriver hur deras långsiktiga arbete har bidragit till förändrade attityder och normer inom kristna kyrkor. Detta har i sin tur lett till att inomkyrkliga nätverk har bildats, som samarbetar med organisationen. *HBTs Sverige* menar att de påverkar människors vardag när de tar ställning i frågor och deltar i det offentliga samtalet. *Homo-, bi- och transliberaler* uppger att de har bidragit till att fler liberaler medverkar vid pridefestivaler runt om i landet. *Transföreningen FPES* bedömer att de har bidragit till att höja transfrågornas status i samhället genom sitt påverkansarbete, till exempel i samråd med myndigheter, vid återkoppling på remisser och genom att delta i samhällsdebatten. De senare är alla exempel på bidragets externa effekter.

³ Bygger på 6 organisationers svar.

MUCF:s samlade bedömning

Målet för regeringens politik för det civila samhället är att förbättra villkoren för organisationer inom det civila samhället att verka som en central del av demokratin. Bland annat är ambitionen att utveckla det civila samhällets möjligheter att göra människor delaktiga, samt att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden genom att stärka den ideella sektorns förutsättningar. Detta operationaliseras bland annat genom statlig bidragsgivning. Organisationsbidragen styr civilsamhällets aktörer i lägre grad än andra bidragsformer såsom verksamhets- och projektbidrag. De är därför av stor betydelse för ideella organisationer i rollen som röstbärare, opinionsbildare och granskare av den offentliga maktutövningen (jfr prop. 2009/10:55, s. 130f).

De externa effekter som organisationerna beskriver att bidraget har gett upphov till är svåra att mäta. De kan också vara svåra att direkt koppla till en enskild organisations verksamhet. Detta betyder inte att organisationen inte har spelat en viktig roll för sina målgrupper eller i samhällsutvecklingen, men exakt vilken roll en viss organisation spelat kommer sannolikt alltid att vara svårt att fastställa. Myndighetens sammantagna bedömning är att organisationsbidragen på flera sätt når upp till intentionerna i bidragsförordningarna, till exempel att stärka etniska organisationers egna initiativ, hbtq-personers ställning samt barns och ungas organisering. Utifrån de uppgifter som har redovisats i den här rapporten kan vi nämligen konstatera att:

- **Organisationsbidragen är av stor vikt för mottagarorganisationernas existens och verksamhet**

Organisationerna anger själva att organisationsbidragen är mycket viktiga för deras existens och möjlighet att bedriva löpande verksamhet. Bidragen utgör mer än hälften av organisationernas totala intäkter. För etniska organisationer utgör stödet i genomsnitt 71 procent av de totala intäkterna under 2016, för hbtq-organisationer handlar det om 60 procent och för barn- och ungdomsorganisationer är det 57 procent.

Organisationsbidraget ger stabilitet, möjliggör kontinuitet och utveckling samt underlättar för organisationerna att söka annan projektfinansiering om de skulle vilja det. Organisationsbidraget gör det möjligt att ha en kontinuerlig verksamhet som likt andra löpande verksamheter successivt har kunnat utvecklas. Utvecklingen bygger ofta på att många organisationer har fått bidraget över en längre tid.

Organisationsstödet gör det möjligt att bedriva långsiktig verksamhet som steg för steg kan förbättras, fördjupas och utvidgas. De resultat och effekter som beskrivs bör ses i relation till situationen om organisationen inte skulle ha fått bidrag, och ska inte jämföras med resultat och effekter året innan.

Ytterligare slutsatser vi drar, som handlar om bidragens användning är att:

- **Organisationerna har en jämn könsfördelning**

Det är ungefär lika stor andel tjejer som killar bland barn- och ungdomsorganisationernas medlemmar och i deras styrelser, totalt sett. Könsfördelningen ligger inom spannet 40–60 procent. Vi redovisar endast könsfördelningen vad gäller hbtq-organisationernas styrelser, eftersom grändragningen mellan olika kön inte alltid är relevant ur ett hbtq-perspektiv. Könstillhörighet är en uppgift flera av dessa organisationer ogärna för register över. Inom styrelserna är könsfördelningen jämn.

Vad gäller organisationerna bildade på etnisk grund var fördelningen exakt hälften kvinnor och hälften män år 2016, både vad gäller medlemmar och styrelseledamöter. Dock kan påpekas att åtta av de etniska organisationerna också fick statsbidraget till kvinnoorganisationer som styrs av en annan förordning (SFS 2005:1089). De är alltså både etniska organisationer och kvinnoorganisationer, inte sällan med 100 procent kvinnliga medlemmar. Resterande etniska organisationer har alltså en viss övervikt manliga medlemmar och styrelseledamöter.

- **Fördelningen mellan budgetposter skiljer sig åt beroende på bidragsbeloppens storlek**

De etniska organisationerna och hbtq-organisationerna använder störst andel av bidraget till att bekosta verksamhet såsom kostnader för styrelsemöten, medlemsaktiviteter med mera. Barn- och ungdomsorganisationerna däremot, som får ett betydligt högre bidragsbelopp i genomsnitt, lägger relativt sett mest resurser på sin personal, det vill säga på löner, arvoden och arbetsgivaravgifter. Det beror troligtvis på att fler av dem, jämfört med de etniska organisationerna och hbtq-organisationerna, har råd att ha en eller flera anställda.

Myndighetens förslag

Utifrån vår samlade kunskap om bidragsgivningen vill vi skicka med följande förslag till regeringen:

- **Öka anslaget för bidragsadministration till MUCF för att säkerställa kvaliteten i bidragsgivningen**

Myndigheten behöver tillföras mer resurser för att utveckla kontrollerna i bidragsgivningen till tillfredsställande nivåer. MUCF behöver också ytterligare resurser för att kunna förbättra uppföljningen och utvärderingen av den verksamhet som drivs med stöd av bidragspengarna. På så sätt skulle myndigheten kunna leverera mer kvalitativa analyser av bidragens användning och effekter. Både vad gäller kontroll och uppföljning handlar det i slutändan om statsbidragens legitimitet och allmänhetens förtroende för systemet.

Myndigheten har redan genomfört förbättringar avseende handläggningsprocesserna, infört ökade kontroller och skärpt tillämpningen av regelverken. I och med dessa förbättringar ökade kostnaden för att hantera statsbidragen från 6,8 miljoner kronor till 10,9 miljoner kronor. Hittills har myndigheten hanterat de ökade kostnaderna inom ramanslaget, vilket har påverkat vår övriga verksamhet inom ungdomspolitik. Vi vill alltså göra ytterligare förbättringar som kräver finansiering. (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2018d, s. 11)

Kravet på ett ökat ramanslag för myndighetens bidragshanterande verksamhet stöds av Statskontoret (2017, s. 87–91), som drar slutsatsen att de förbättringar som nu har genomförts och andra åtgärder som bör genomföras, till exempel att avdela ett par personer som särskilt arbetar med kontrollen av bidrag, kräver mer personal och resurser.

- **Öka tidsintervallet vad gäller återrapporteringskravet av statsbidragens användning och effekter, som i stor utsträckning är kvantitativ, från varje till vart tredje år**

Sedan 2009 har myndigheten haft i uppdrag att årligen beskriva användningen och eventuella effekter av olika statsbidrag. Under de sju gångna åren har vår rapportering haft lite olika upplägg och fokus. Sett till beskrivningarna av hur organisationsbidragen har använts och vilka resultat och effekter de har haft kan dock rapporteringen beskrivas som snarlik. Liknande typer av användningsområden, utfall och effekter beskrivs i samtliga rapporter. Om myndigheten rapporterade och analyserade uppgifterna mer sällan skulle det innebära en viss effektivitetsvinst. De resurser som då skulle frigöras, tillsammans med delar av ett ökat ramanslag för myndighetens bidragshanterande verksamhet, skulle kunna läggas på en mer kvalitativ uppföljning.

- **Uppdra åt MUCF att genomföra fördjupade kvalitativa analyser av statsbidragens användning och effekter de år myndigheten inte rapporterar in kvantitativa data**

Fördjupade studier skulle kunna fungera som ett nödvändigt komplement till myndighetens återkommande, mer kvantitativa uppföljningar. Utvärderingarna kan avse en stödform åt gången och ha olika tematiska inriktningar.

En tidigare utredning av bidraget till barn- och ungdomsorganisationer föreslog att återkommande utvärderingar av statsbidraget till exempel kan handla om hur statsbidragets syfte och övergripande mål har uppnåtts, hur statsbidragets villkor och andra bestämmelser fungerar eller vilken betydelse de bidragsmottagande organisationerna har för – i just detta fall – ungas organisering och fritid på egna villkor (SOU 2009:29, s. 89).

MUCF föreslår till exempel att regeringen initierar en utvärdering av statsbidraget till organisationer bildade på etnisk grund och om det – förutom att stödja organisationers egna initiativ och verksamheter som rör kultur, språk, identitet och delaktighet i samhället – också bidrar till en ökad integration. En sådan och andra, liknande studier skulle ge mer välgrundade svar på delfrågor om organisationsbidragens användning och effekter än vad MUCF:s årliga rapporter gör i dag.

- **Ge MUCF bemyndigande att förmedla bidragsbeslut innan årsskiftet och bidragsårets början också vad gäller organisationsbidragen till etniska och hbtq-organisationer**

Myndigheten bör fortsatt ges bemyndigande när det gäller statsbidraget till barn- och ungdomsorganisationer (SFS 2011:65). Detta för att det ökar långsiktigheten och kvaliteten i organisationernas arbete. Rent konkret ges de då bättre förutsättningar att planera kommande verksamhetsår.

Av samma anledning föreslår vi att myndigheten för 2018–2020 ges bemyndigande också när det gäller organisationsbidraget till organisationer bildade på etnisk grund (SFS 2008:63) och organisationsbidraget till hbtq-organisationer som arbetar för homosexuella, bisexuella, transsexuella och personer med könsöverskridande identitet eller uttryck (SFS 2008:349).

- **Ge MUCF bemyndigande att förmedla bidragsbeslut som gäller minst två bidragsår, i stället för ett**

I en nyligen publicerad departementspromemoria (ds. 2018:13, s. 69) föreslås att huvudinriktningen vid hanteringen av statens bidrag till det civila samhället bör vara att berört departement äskar ett minst tvåårigt beställningsbemyndigande för berörda anslag. MUCF delar utredarens bedömning att detta vore önskvärt, eftersom det skulle öka förutsebarheten betydligt för organisationerna och ge dem en ökad grundtrygghet. Detta skulle i sin tur stärka organisationerna i rollen som röstbärare, samt ge dem ökat handlingsutrymme.

Önskemålet har under en lång tid framförts av organisationer inom det civila samhället, bland annat i det partsgemensamma forum för dialog mellan regeringen och civilsamhället som MUCF sammankallar och administrerar (se till exempel Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2017, s. 20).

- **Förtydliga om statsbidraget till organisationer bildade på etnisk grund är ett verksamhetsbidrag eller ett organisationsbidrag**

Redan för sex år sedan konstaterade myndigheten (Ungdomsstyrelsen 2012, s. 26) att regeringen bör se över förordningen som styr statsbidraget till organisationer bildade på etnisk grund (SFS 2008:63) och förtydliga om bidraget är ett verksamhetsbidrag eller ett organisationsbidrag. Detta bör ske genom att anpassa syfte eller villkor efter antingen den ena eller den andra intentionen med bidraget. I förordningens syftesparagraf som den är formulerad i dag anges inte någon förväntad effekt på samhälls- eller individnivå explicit, utan endast att regeringen förväntar sig en viss typ av verksamhet. Önskvärd effekt kan förstås implicit – att verksamheten ska röra delaktighet i samhället antyder att insatserna bör leda till att medlemmarna ökar sin delaktighet i samhället. Detta bör dock förtydligas om så är fallet. Ett förtydligande skulle ge bättre förutsättningar för utvärdering och effektdiskussion gällande bidraget.

- **Motverka dubbelfinansiering och således urholkning av bidragen genom att införa skrivelser i samtliga förordningar som säger att en organisation endast kan få uppbära ett statsbidrag för sin ordinarie verksamhet**

Myndigheten vill uppmärksamma regeringen på att allt fler organisationer erhåller dubbla organisationsbidrag, både som etniska organisationer och som kvinnoorganisationer. I dag finns inte stöd att neka organisationernas dubbla bidrag i de förordningar som reglerar dessa bidrag (SFS 2008:63 respektive SFS 2005:1089). Vi menar att regeringen bör överväga intentionerna och se över förordningarna om det är så att denna typ av dubbelfinansiering inte är önskvärd. Dubbelfinansieringen riskerar att urholka de båda bidragen, som i allt högre grad går till organisationer som också får annat statligt stöd för sin ordinarie verksamhet.

MUCF fördelar sedan årsskiftet 2017–2018 inte längre statsbidraget till kvinnoorganisationer, utan uppdraget övergick till den nya Jämställdhetsmyndigheten när denna öppnades. För att vi framöver ska kunna kontrollera om organisationer får andra statliga bidrag stödjer MUCF, liksom flera andra myndigheter, Statskontorets (2017, s. 90) förslag att regeringen tar initiativ till en gemensam databas för bidragsgivande myndigheter. Det skulle ge oss och andra berörda myndigheter bättre överblick över statens bidragsgivning till olika organisationer. Vi stödjer också förslaget att regeringen ger MUCF i uppdrag att bygga en sådan databas, efter att först ha utrett de juridiska förutsättningarna för en sådan.

- **Återinför krav på egenfinansiering för barn- och ungdomsorganisationer och ställ även detta krav på hbtq-organisationer**

Krav på egenfinansiering finns i dag i förordningen som styr organisationsbidraget till organisationer bildade på etnisk grund. För att beviljas detta statsbidrag ska en organisation ha minst 1 000 betalande medlemmar anslutna till lokalföreningar eller avdelningar, och organisationen ska själv bekosta en del av sin verksamhet (SFS 2008:63, 4 §).

Tidigare förordningar som har styrt statsbidraget till barn- och ungdomsorganisationer – ett bidrag som har funnits sedan 1960-talet – har också ställt krav på betalande medlemmar. Kravet togs bort i och med införandet av *Förordning (2001:1060) om statsbidrag till ungdomsorganisationer* som föregick den nu gällande SFS 2011:65. MUCF bedömer att regeringen, genom att återinföra kravet, skulle bidra till en sundare utveckling som borgar för ideella organisationers oberoende i enlighet med en av principerna för politiken för det civila samhället (prop. 2009/10:55).

Det främsta skälet för ett krav på betalande medlemmar, som myndigheten ser det, är dock att det skulle underlätta arbetet för de revisorer som ska granska medlemsantalet inför ansökan om bidrag och försvåra medlemsfusk. Medlemsavgiften får gärna vara låg och bestå av en symbolisk summa för att inte onödigt försvåra för mindre bemedlade grupper att ansluta sig till organisationernas föreningar.

- **Se över det totala anslaget till barn- och ungdomsorganisationer, vilket kan behöva höjas**

Anslaget till barn- och ungdomsorganisationer har varit oförändrat sedan 2011, samtidigt som allt fler barn- och ungdomsorganisationer uppnår villkoren och tar del av bidraget. Det senaste bidragsåret, 2018, var antalet 122, vilket kan jämföras med 2011 års 97 organisationer. MUCF har också tidigare framfört detta förslag (2018d, s. 15) och framhållit att översynen bör göras för att kunna stärka en långsiktig finansiering samt ett starkt och självständigt ungt civilsamhälle.

Gällande styrande förordningar upprepar vi också följande förslag (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2018d, s. 12):

- **Inför ett likalydande demokratikriterium i samtliga förordningar som MUCF hanterar och utveckla motiv om tillämpningen**

MUCF ser mycket positivt på att regeringen 2017 beslutade att ge ett utökat uppdrag, som också innefattar ett förtydligat demokratikriterium i statliga bidragsförordningar, till den särskilda utredare som bland annat ska föreslå mål för statens stöd till trossamfund (dir. 2016:62). Vi hoppas att detta leder till ett likalydande demokratikriterium i samtliga förordningar som reglerar statsbidrag till civilsamhället och tydligare riktlinjer för bidragsgivande myndigheter.

- Inför krav på att organisationerna har en ordnad ekonomi i samtliga förordningar som reglerar organisationsbidrag**

MUCF önskar stöd i de förordningar som reglerar organisationsbidragen för att kunna avslå sökande som inte har sin ekonomi i god ordning. Myndigheten avslog en sökande organisations ansökan för bidragsåret 2017 just på grund av brister vad gäller hanteringen av ekonomin. Organisationen valde att överklaga beslutet, varpå Förvaltningsrätten slog fast att MUCF inte hade stöd för att avslå ansökan på dessa grunder. Myndigheten bedömer det som olämpligt att betala ut statsbidrag till organisationer som exempelvis inte hanterar skatter och avgifter på ett korrekt sätt.
- Inför krav på att en auktoriserad eller godkänd revisor ska granska den ekonomiska redovisningen av bidragen, oavsett bidragsbelopp**

MUCF har uppmärksammat att kvaliteten på de granskningar som utförs av lekmanrevisorer inte alltid är tillfredsställande. Granskningar utförda av godkända eller auktoriserade revisorer skulle ytterligare stärka bidragens legitimitet.
- Inför krav i förordningarna på att medlemsuppgifterna ska granskas av en auktoriserad eller godkänd revisor**

Också vad gäller medlemsgranskningen har MUCF uppmärksammat att kvaliteten på de granskningar som utförs av lekmanrevisorer inte alltid är tillfredsställande. Granskningar utförda av godkända eller auktoriserade revisorer skulle ytterligare stärka bidragens legitimitet.
- Utred vilka krav som kan ställas på en bidragsgrundande medlemsförening, och reglera sedan lägsta antal medlemmar och minimiverksamhet**

Ett fåtal barn- och ungdomsorganisationer har ett stort antal medlemsföreningar med begränsad verksamhet och förhållandevis kort livslängd. Eftersom bidragsbeloppets storlek i dag bland annat styrs av antalet medlemsföreningar, ser myndigheten en risk att dessa medlemsföreningar urholkar bidraget.

Referenser

- Amná, E., Danielsson, A. & Zetterberg, P. (2009). "En kunskapsöversikt över effekter och metoder rörande statliga bidrag till ideella organisationer" i Ungdomsstyrelsen, *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.
- Ds 2018:13 *Långsiktigt stöd till det civila samhället*. Stockholm: Kulturdepartementet.
- Kommittédirektiv (2016:62). *Översyn av statens stöd till trossamfund*.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2017). *Partsgemensamt forum 2016: En dialog om det civila samhällets villkor*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2018a). *Antidiskrimineringsverksamheter 2018: Återrapportering av bidragets användning och effekter för verksamhetsåret 2016*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2018b). *Lokala resurscenter 2018: Återrapportering av MUCF:s bidrag till Lokala resurscenter för beviljade projekt 2016*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2018c). *Projektbidragets användning och effekter 2018: Återrapportering av tre statsbidrag till ideella organisationer*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2018d). *Budgetunderlag 2019–2021*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Proposition 2009/10:55 *En politik för det civila samhället*.
- SFS 2005:1089 *Förordning (2005:1089) om statsbidrag för kvinnors organisering*.
- SFS 2008:349 *Förordning (2008:349) om statsbidrag till organisationer för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck*.
- SFS 2008:63 *Förordning (2008:63) om statsbidrag till organisationer bildade på etnisk grund*.
- SFS 2011:65 *Förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer*.
- SOU 2009:29 *Fritid på egna villkor*.
- Statskontoret (2017). *Myndighetsanalys av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor*. Stockholm: Statskontoret.
- Ungdomsstyrelsen (2009). *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.
- Ungdomsstyrelsen (2012). *Orden, praktiken och verkligheten: Redogörelse för Ungdomsstyrelsens kontroll av bidrag och förslag på ändringar i förordningar*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Bilaga: Organisationsbidrag 2016

Barn- och ungdomsorganisationer

Tabell 6. Barn- och ungdomsorganisationer som beviljades bidrag 2016, beviljat belopp i kronor

Organisation	Not	Belopp
Albakos ungdomscenter		1 231 232
Assyriska ungdomsförbundet i Sverige (AUF)		1 332 959
ATR UNG		1 438 822
Bosnien-Hercegovinas muslimska ungdomsförbund (BEMUF)		1 356 480
BHUF		1 253 631
Booster riksförbund		1 261 711
Centerpartiets ungdomsförbund		1 252 890
CISV Sverige		1 208 559
Credo		1 288 477
Devote		1 461 805
Dövblind ungdom *	1 och 2	501 043
EFK UNGs bidragsspår		1 463 815
Equmenia		3 477 415
Esport united		1 186 675
Europeiska ungdomsparlamentet (EUP) Sverige		1 154 417
Freethem		1 192 035
Fria moderata studentförbundet		1 176 660
Friskisportens ungdomsförbund		1 325 029
Fritidsforum		2 582 534
Fältbiologerna		1 267 964
Förbundet Aktiv ungdom		4 375 111
Förbundet Skog och ungdom		1 681 099
Förbundet Ung med psoriasis	1	1 323 891
Förbundet Unga forskare		1 486 014
Förbundet Unga rörelsehindrade	1	1 315 801
Förbundet Vi unga		1 810 411
Föreningen Nordens ungdomsförbund		1 161 565
Grön ungdom		1 553 572
International federation of medical students association Sweden		1 165 314
IOGT-NTOs juniorförbund		2 488 876
Jagvillhabostad.nu		1 059 242
Judiska ungdomsförbundet i Sverige	3	1 220 374
KFUK-KFUM Sverige		1 971 513
KFUK-KFUM:s idrottsförbund		1 275 990
Kontakt nät		1 416 149
KRIK – Kristen idrottskontakt		1 613 862
Kristdemokratiska ungdomsförbundet		1 369 964
Liberala ungdomsförbundet		1 304 088
Mattecentrum		1 696 348
MHF-ungdom		1 293 086
Moderata ungdomsförbundet		2 331 486
Musik- och kulturföreningarnas samarbetsorganisation		1 341 497
Ny generation elev- och studentorganisation		2 790 406
Nykterhetsrörelsens scoutförbund		1 627 734
Peaceworks		1 367 993
Pingst ung		3 194 384
Popkollo		1 249 237
Reach		1 180 135
Reacta		1 303 879
RFSL ungdom		1 160 839

Riksförbundet Goodgame		4 107 985
Riksförbundet Sveriges 4H		2 208 139
Riksförbundet Sveriges unga katoliker		1 373 837
Riksförbundet Unga musikanter		5 652 449
Riksorganisationen Unga reumatiker	1	1 354 243
Riksorganisationen Unga med synnedsättning	1	1 323 574
Romska ungdomsförbundet	3	1 481 910
Rädda barnens ungdomsförbund		1 187 640
Salt – barn och unga i EFS		2 027 504
Sáminuorra	2 och 3	1 096 631
Scouterna		17 141 563
Serbiska ungdomsförbundet i Sverige		1 284 234
Serbiska ungdomsorganisationen i Sverige		1 404 077
SESUS		1 795 818
Smart ungdom		1 317 618
Studentradion i Sverige		2 432 525
Svenska alliansmissionens ungdom		1 523 910
Svenska blå stjärnans ungdomsförbund		1 059 242
Svenska celiakiungdomsförbundet	1	1 631 225
Svenska kyrkans unga		3 243 229
Svenska muslimer för fred och rättvisa		1 187 111
Svenska röda korsets ungdomsförbund		1 211 516
Sverigedemokratisk ungdom		1 428 621
Sverigefinska ungdomsförbundet	3	1 142 635
Sveriges blåbandsungdom		1 293 319
Sveriges dövas ungdomsförbund	1	1 356 458
Sveriges ekonomföreningars riksorganisation (SERO)		1 591 502
Sveriges elevkårer		8 198 815
Sveriges elevråd		1 660 731
Sveriges elevråd SVEA		1 880 757
Sveriges frimärksungdom		1 400 602
Sveriges hundungdom		1 719 277
Sveriges personalvetarstuderandes riksförbund (P-riks)		1 215 898
Sveriges schackförbund		5 028 718
Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund		2 033 778
Sveriges unga aktiesparares riksförbund		1 722 243
Sveriges unga muslimer		1 371 794
Sveriges ungdomsråd		1 227 298
Sverok		9 976 701
Syrianska/arameiska akademikerförbundet (SAAF)		1 278 124
Syrianska-arameiska ungdomsförbundet		1 558 251
Syrisk-ortodoxa kyrkans ungdomsförbund		1 679 723
Syrisk-ortodoxa ungdomsförbundet		1 359 758
Tamam		1 170 941
Turkiska ungdomsförbundet		1 412 348
Ung företagsamhet i Sverige		2 857 659
Ung media Sverige		2 043 635
Ung pirat		1 343 485
Ung vänster		1 473 775
Unga allergiker	1	1 428 472
Unga feminister		1 192 434
Unga funkisar	1	1 323 095
Unga hörselskadade	1	1 341 725
Unga KRIS-förbundet		1 176 352
Unga sportfiskares förbund **		412 959
Unga örnars riksförbund		1 778 630
Ungdom mot rasism ***		1 295 623
Ungdomens Nykterhetsförbund		1 697 893
Ung i kör		1 736 954
Utrikespolitiska förbundet Sverige		1 325 744
Älska livet		1 263 461

Summa	211 990 181
<p><i>Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem. Kommentar: Till skillnad från de andra två organisationsstöden kan inte organisationsstödet till barn- och ungdomsorganisationer fås som ett etableringsbidrag till icke-etablerade organisationer. Däremot kan organisationer som inte tidigare har beviljats organisationsbidraget söka projektbidraget till ungas organisering, för att på sikt uppfylla villkoren för organisationsstöd. Projektbidraget regleras av samma förordning (SFS 2011:65).</i></p> <p><i>* Organisationen Dövblind Ungdom erhöll inte den del av organisationsbidraget som fördelas till lokal verksamhet eftersom de inte hade några medlemsföreningar. De beviljades undantag från villkoren om antal medlemmar och medlemsföreningar på grund av särskilda skäl: en mycket begränsad målgrupp.</i></p> <p><i>** Organisationen Unga sportfiskares förbund upplöstes under året, vilket medförde att delar av deras bidrag omfördelades till övriga organisationer. Bidragssummorna överensstämmer därför inte med ursprungligt beviljat belopp, utan är i regel något högre.</i></p> <p><i>*** Organisationen Ungdom mot rasism meddelade att även de planerade att upplösas, och avstod därför den beräknade extra utbetalningen.</i></p> <p><i>Noter:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Företräder personer med funktionsnedsättning. Beviljades därför 150 000–225 000 kronor extra för resurskrävande verksamhet. Dessa extra pengar är inräknade i beloppet i tabellen.</i> <i>2. Beviljades bidraget med undantag från ett eller flera villkor.</i> <i>3. Företräder en nationell minoritet.</i> 	

Tabell 7. Samtliga barn- och ungdomsorganisationer som erhöll organisationsbidrag 2016, fördelade på huvudsaklig organisationstyp

Elev- eller studentorganisationer	Kulturorganisationer	Religiösa organisationer
Fria moderata studentförbundet	ATR ung	Bosnien-Hercegovinas muslimska ungdomsförbund
International federation of medical students association Sweden	Devote	Credo
SESUS	Kontakt nät	EFK ungs bidragsspår
Studenttradion i Sverige	Musik- och kulturföreningarnas samarbetsorganisation	Equmenia
Sveriges ekonomföreningars riksorganisation	Popkollo	KFUK-KFUM Sverige
Sveriges elevkårer	Riksförb unga musikanter	KFUK-KFUM:s idrottsförbund
Sveriges elevråd	Ungikör	Kristen idrottskontakt
Sveriges elevråd SVEA		Ny generation elev- och studentorganisation
Sveriges personalvetarstudenters riksförbund		Pannkakskyrkans riksorganisation
	Miljöorganisationer	Pingst ung
	Fältbiologerna	Riksförbundet Sveriges unga katoliker
Etniska organisationer		Salt – barn och unga i EFS
Albakos ungdomscenter	Nationella minoritetsorganisationer	Svenska alliansmissionens ungdom
Assyriska ungdomsförbundet	Judiska ungdomsförbundet	Svenska kyrkans unga
Bosnisk-hercegovinska ungdomsförbundet	Romska ungdomsförbundet	Svenska muslimer för fred och rättvisa
Serbiska ungdomsförbundet	Sáminuorra	Sveriges unga muslimer
Serbiska ungdomsorganisationen i Sverige	Sverigefinska ungdomsförbundet	Syrisk-ortodoxa kyrkans ungdom
Syrianska/aramaiska akademikerförbundet		Syrisk-ortodoxa ungdomsförbundet
Syrianska-aramaiska ungdomsförbundet	Nykterhetsorganisationer eller liknande	
Turkiska ungdomsförbundet	Frisksportens ungdomsförbund	Solidaritets-organisationer
	IOGT-NTO:s juniorförbund	CISV Sverige
Folkbildnings- eller utbildningsorganisationer	MHF:s ungdomsförbund	Freethem
Mattecenterum	Nykterhetsrörelsens scoutförbund	Peaceworks
	Smart ungdom	Rädda barnens ungdomsförbund
Friluftorganisationer	Sveriges blåbandsungdom	Röda korsets ungdomsförbund
Förbundet skog och ungdom	Ungdomens nykterhetsförbund	Tamam
Riksförbundet Sveriges 4H		
Scouterna	Organisationer för personer med funktionsnedsättning	Övriga organisationer
Unga sportfiskares förbund	Dövblind ungdom	Europeiska ungdomsparlamentet
	Förbundet ung med psoriasis	Fritidsforum
Frivilliga försvarsorganisationer	Förbundet unga rörelsehindrade	Förbundet aktiv ungdom
Svenska blå stjärnans ungdomsförbund	Riksorganisationen unga reumatiker	Förbundet unga forskare
	Riksorganisationen unga synskadade	Förbundet vi unga
Hbtq-organisationer	Svenska celiakiungdomsförbundet	Föreningen Nordens ungdomsförbund
RFSL ungdom	Sveriges dövas ungdomsförbund	Jagvillhabostad.nu
	Unga allergiker	Reacta
Hobbyorganisationer	Unga funkisar	Sveriges unga aktiesparares riksförbund
Booster riksförbund	Unga hörselskadade	Sveriges ungdomsråd
Esport united		Ung företagsamhet i Sverige
Riksförbundet goodgame	Partipolitiska ungdomsförbund	Ung media Sverige
Sveriges frimärksungdom	Centerpartiets ungdomsförbund	Unga KRIS-förbundet
Sveriges hundungdom	Grön ungdom	Unga örnars riksförbund
Sveriges schackförbund	Kristdemokratiska ungdomsförbundet	Ungdom mot rasism
Sverok	Liberala ungdomsförbundet	Utrikespolitiska förbundet i Sverige
	Moderata ungdomsförbundet	Älska livet
	Sverigedemokratisk ungdom	
	Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund	
	Ung pirat	
	Ung vänster	
	Unga feminister	

Etniska organisationer

Tabell 8. Etniska organisationer som beviljades bidrag 2016, beviljat belopp i kronor

Organisation	Not	Belopp
Afrosvenskarnas riksförbund		260 641
Albanska föreningars union i Sverige		500 500
Albanska riksförbundet Iliria		271 880
Armeniska riksförbundet i Sverige		279 619
Assyriska riksförbundet i Sverige		464 106
Azerbajdzjaniers kongress i Sverige		318 600
Bangladesh riksförening i Sverige		283 956
Bosnien och Hercegovinas kvinnoriksförbund i Sverige		451 801
Bosnisk-hercegovinska riksförbundet i Sverige		609 500
Bosniskhercegovinsk-svenska kvinnoförbundet i Sverige		306 439
Djibouti kvinnor riksförbund		246 659
Eritreanska riksförbundet i Sverige		292 259
FAIS-IR		298 239
Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige	3	281 239
Grekiska riksförbundet		292 783
Immigranternas centralförbund		417 888
Immigranternas riksförbund		341 118
Internationella kvinnoförbundet	3	301 816
Invandrarnas riksförbund i Sverige (IRIS)		303 928
Irakiska riksförbundet i Sverige (IRS)		296 610
Iransk och kurdisk integrationsrikförbund i Sverige (IKIR)		293 221
Iranska flyktingars riksförbund (IFRS)		388 629
Iranska riksförbundet i Sverige		447 042
Kaldeiska riksförbundet i Sverige		267 834
Kinesiska riksförbundet i Sverige	3	257 405
Kroatiska riksförbundet		387 953
Kurdiska federationen paraply (KFP)		430 420
Kurdiska riksförbundet		446 454
Kurdiska rådet		446 461
Kurdiska unionens riksförbund i Sverige		294 452
Letternas riksförbund i Sverige		243 937
Litauiska föreningen i Sverige	1	80 000
Makedoniska riksförbundet		319 463
Mongoliska riksförening i Sverige		232 631
Polska kongressen i Sverige		328 487
Polska riksförbundet		303 343
Portugisiska riksförbundet (FAPS)		236 789
RIFFI	3	338 335
Riksföreningen för khaatumo state of Somalia	1	80 000
Riksförbundet Banjaluka i Sverige		262 566
Riksförbundet Bijeljina-janja	1	80 000
Ryska riksförbundet i Sverige		270 181
Sabeiska mandeiska riksförbundet i Sverige	1	80 000
Serbernas riksförbund i Sverige	3	526 300
Serbiska riksförbundet	3	435 388
SIOS	2 och 3	480 000
Slovenska riksförbundet		245 889
Somalilands riksförbund i Sverige		361 657
Somaliska institutet för demokratiska alternativ	1	80 000
Somaliska riksförbundet i Sverige		386 338
Sudanesiska riksförbundet		275 757
Sunbul riksförbundet	1	80 000
Svensk-kurdiska riksförbundet		250 490
Svensk-turkiska riksförbundet		402 222
Sverigeesternas förbund		291 356

Syriska riksförbundet		237 223
Turkiska riksförbundet		259 981
Ukrainska alliansen i Sverige	3	253 663
Ungerska riksförbundet		434 113
Yarsan riksförbund		276 021
Summa		18 611 582
<p><i>Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem.</i></p> <p><i>Kommentar: Myndigheten korrigerade den andra utbetalningen 2016, eftersom anslagsposten övertrasserades 2015. Det totala beloppet att fördela reducerades därför med 0,38 procent. På grund av detta överensstämmer inte bidragssummorna med ursprungligt beviljat belopp, utan är i regel något lägre.</i></p> <p><i>Noter:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Erhöll ett etableringsbidrag.</i> <i>2. Paraplyorganisation som samlar riksorganisationer, inte lokala föreningar.</i> <i>3. Erhöll samma år också ett organisationsbidrag som kvinnoorganisation enligt SFS 2005:1089.</i> 		

Hbtq-organisationer

Tabell 9. Hbtq-organisationer som beviljades bidrag 2016, beviljat belopp i kronor

Organisation	Belopp
EKHO	471 438
HBTs Sverige	1 180 548
Homo-, bi-, och transliberaler	446 110
RFSL	5 361 888
Sveriges förenade HBTQ-studenter	542 049
Transföreningen FPES	581 502
Öppna moderater	714 464
Summa	9 297 999

*Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem.
Kommentar: Ingen av organisationerna erhöll något etableringsbidrag.*

© Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2018

ISSN 1651-2855 ISBN 978-91-88455-82-6

projektledare/text Sara de Haas

omslag Christián Serrano

omslagsfoto Colourbox.com

distribution MUCF, Box 17801, 118 94 Stockholm

webbplats www.mucf.se

e-post info@mucf.se

tfn 08-566 219 00

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Vi tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. Vi ger stöd till föreningsliv, kommuner och internationellt samarbete.

mucf | Myndigheten för ungdoms-
.se | och civilsamhällesfrågor